

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO 1 DALIES PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-900 (TAP-21-1603, 21-31619(2))

2021-11-10 Nr. NV-2826

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Projekto tikslas – pateikti Vyriausybės išvadą (nepritarti) Seimo narių V. Gapšio ir A. Mazuronio pateiktam siūlymui padidinti išmoką vaikui (vaiko pinigus) nuo 1,75 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio iki 2 BSI dydžio.

Dabartinė situacija:

Pagal Išmokų vaikams įstatymą kiekvienam vaikui iki 18 m. arba iki nepilnametis vaikas pripažįstamas emancipuotu / sudaro santuoką ir emancipuotam / susituokusiam nepilnamečiam vaikui arba vyresniam kaip 18 m. asmeniui, jeigu jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą (įskaitant ir profesinio mokymo įstaigose besimokančius pagal bendrojo ugdymo programą / pagal bendrojo ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programa, iki baigs bendrojo ugdymo programą), bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 21 m., yra skiriama ir mokama 1,75 BSI dydžio išmoka per mėn. (70 eurų 2021 m., kai BSI – 40 eurų; 73,5 euro 2022 m., kai BSI – 42 eurai).

Išmoką vaikui (vaiko pinigus) gauna 517 tūkst. asmenų. 2020 m. išmokoms vaikams panaudota virš 432 mln. eurų (2021 m. numatyta 434 mln. eurų, 2022 m. preliminariai numatoma – 457,7 mln. eurų).

Projekto esmė – siūloma nepritarti Įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

- 1) Įstatymo projektu siūlomam teisiniam reguliavimui kasmet iš valstybės biudžeto papildomai reikėtų skirti apie 87,5 mln. eurų. Atsižvelgiant į esamos situacijos neapibrėžtumą, susijusį su COVID-19 pandemija, į Europos Komisijos 2021-06-02 Lietuvai pateiktas rekomendacijas, priimti papildomų finansinių įsipareigojimų, susijusių su siūlomos priemonės įgyvendinimu, nėra galimybių. Atkreiptinas dėmesys, kad 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu yra siūloma finansuoti socialines, ekonomines priemones, kurios turės įtakos šeimų, auginančių ar globojančių vaikus, pajamų didėjimui (MMA, NPD, šalpos išmokų ir tikslinių kompensacijų, finansinės paramos globojamiems (rūpinamiems) vaikams, padidinimas, asmenų, įgysiančių teisę į būsto šildymo išlaidų kompensacijas, aprėpties išplėtimas ir kt.).
- 2) Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Įstatymo projektą paskatino auganti infliacija, kylančios dujų, šildymo, ir elektros kainos nei nuolat brangstantis būtiniausių maisto produktų krepšelis. Šiuo Įstatymo projektu siekiama bent iš dalies kompensuoti būsimą kainų šuolį ir apsaugoti vieną iš ekonomiškai jautrių grupių, t.y. šeimas, auginančias vaikus. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymo projekto tikslas neatitinka išmokos vaikui (vaiko pinigų) paskirties, nes jos tikslas yra užtikrinti individualių vaiko poreikių tenkinimą.

Derinimas. Projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pateiktą pastabą.

Atitiktis Vyriausybės programai – tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Vyriausybės išvada Seimui turi būti pateikta iki 2021-11-17.

Dalykinio vertinimo išvada.

Projektą siūlome **svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje**, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinus pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas.